

27. фебруар 2014.

Десетогодишњица од погибије председника Македоније Бориса Трајковског, обележена је у Скопљу и комеморациом испред спомен обележја на месту несреће у Ротимљи код Стоца у Босни и Херцеговини.

Венац на спомен обележје положили су председник Македоније Ђорђе Иванов и председавајући Председништва БиХ Жељко Комшић.

Иванов је рекао да би међународна комисија за месец дана требало коначно да заврши извештај о погибији македонског председника Бориса Трајковског 26. фебруара 2004. године у близини Мостара.

"Овај извештај требало би да донесе истинске околности о трагедији која се догодила", рекао је Иванов на обележавању десет година од погибије Трајковског у авионској несрећи на Матића брду између Стоца и Мостара, преносе медији у БиХ.

Обележавању годишњице присуствовали су и председник и члан Председништва БиХ Жељко Комшић и Небојша Радмановић, представници града Мостара, дипломатског кора у БиХ и удружења Македонаца.

Иванов је рекао да је 26. фебруара 2004. Македонија изгубила "великог државника и

визионара с европском и евроатлантском стратегијом" а регион "миротворца окренутог дијалогу, изградњи поверења и међусобног разумевања и поштовања".

Комисија за испитивање узрока несреће, коју је формирао тадашњи Савет министара БиХ, закључила је да је узрок пада авиона била "процедурална грешка пилотске екипе у фази слетања на Мостарски аеродром, која је довела до тога да авион удари у Матића брдо".

Међутим, скопски адвокат Игњат Панчевски који заступа породице неких погинулих тврди да је на Трајковског извршен атентат, а да су остали чланови делегације и посаде колатерална штета.

Главни истражитељ међународног тима и председник Комисије за ваздухопловство при Министарству саобраћаја и комуникација Босне и Херцеговине Омер Кулић, потврдио је раније да је недавно завршена нова истрага о паду авиона Владе Македоније.

Комисија задужена за обновљену истрагу авионске несреће представиће налазе у Скопљу у марту или априлу ове године.

Резултати истраге ће, казао је Кулић, најприје бити достављени тужиоцу Тужилаштва Босне и Херцеговине.

Десетогодишње подсећање на авионску несрећу код Мостара када је, под чудним и до краја необјашњеним околностима погинуо председник Трајковски и чланови државне делегације Димка Илкова-Бошковић, Ристо Блажевски, Анита Кришан Лозановска, Миле Крстевски, Борис Велинов Аце Божиновски и пилоти Марко Марковски и Бранко Ивановски, у знаку је продуженог очекивања резултата нове истраге.

Очекивања да ће тиме бити отклоњене сумње у разлоге пада уклетог председничког „Кингера“ на прилазима мостарском аеродрому, тог јутра 26. фебруара 2004. извесно је и на „поправном“ истражном раду делимично ће бити испуњена.

Уочи обележавања годишњице несреће, потврђено је ново одлагање обелодањивања налаза нове истраге коју води међународни тим са 15 стручњака, на челу са Кулићем. Одлагање за „још који месец“, оправдано је предстојећим председничким изборима у Македонији, у циљу спречавања евентуалне политизација још увек отвореног досијеа „Трајковски“. Обиље непознаница из истраге и даље остаје на чекању.

Досада су из обновљене истраге, међутим, у медијима „процуриле“ информације да су откривена четири типа системских грешака, пронађених детаљним анализама читавог случаја и симулацијом кобног лета владиног „Кингера“ од Скопља према Мостару. Утврђене су системске грешке у раду Управе за цивилну и воздухопловну пловидбу, навигацијских служби и посебно војних контролора лета из састава француског контингента СФОР-а тада „дежурних“ на контролном торњу аеродрома у Мостару. Регистровани су и недостаци у функционисању сектора за авионски превоз владине службе за опште и заједничке послове у Скопљу, која је „газдовала“ летилицом. Уписани су и пропусти „у функционисању босанске контроле летања...“. Маркиран је читав низ пропусти задужених за безбедан лет државног авиона „Кингер“, који није доведен до крајње дестинације у Мостару.

Тиме су потврђена оспоравања званичних закључака прве истраге несреће, од стране војних стручњака, оцењених као „контрадикторних и апсолутно нелогичних“, свођењем оцене власти БиХ, да су за пад авиона криви пилоти који се „нису придржавали процедуре“...

Вео тајни није скинут ни са мистерије са трагањем за местом несреће у атару Матић Брда, код села Хусковићи, надомак писте мостарског аеродрома. Авион је требало да слети у осам сати по локалном времену. Званично, после интензивног трагања снага СФОР-а, „због неприступачног и врлетног терена“, остаци авиона пронађени су 24 часа после пада. Но, сељани су потврдили да су снаге СФОР-а на „приступачном месту несреће“, били већ 20 минута после пада летилице... То су неки од локалних сељана поновили новинарима и и после комеморације на месту пада авиона. Остао је и чудан податак да је Влади у Скопљу истог дана док је званично бар, трајало трагање за местом несреће «на невиђено», у 11 сати, стигао телеграм саучешћа од власти БиХ из Сарајева...

Ђорђе Иванов циља нови мандат

Актуелни председник Македоније, Ђорђе Иванов, прихватио је кандидатуру за још један

петогодишњи мандат на церемонијалној функцији, у условима владавине извршне власти конзервативне ВМРО-ДПМНЕ, лидера и премијера Николе Груевског.

Иза његове кандидатуре, очекује се да ће поново стати ВМРО-ДПМНЕ, на конвенцији заказаној 1. марта у Скопљу. Но, кључни коалициони партнер албанска Демократска унија интеграција (ДУИ) Аљија Ахметија, истрајава на ставу да би председнички кандидат требало да буде предложен консензуално и да Иванов нема ту подршку.

Аналитичари у Скопљу зато прогнозирају и могућу политичку режију „раскорака коалиционих партнера у власти“, која би довела до предвремених парламентарних избора у земљи за учвршћивање садашње македонско-албанске централне власти.